

як крок за кроком, поступово, з небуття виникає на полотні, виходить з-під її чудодійного пензля нова реальність, схожа на вже існуючу, і водночас така, що вже живе своїм, окремим життям. І це життя вдихнула в неї творча енергія митця. Загалом, робота художниці — то священнодійство, бо вона не просто стає до мольберта та змішує кольори — майстриня іде до полотна з такою відкритою, чистою та зворушеною душею, як на сповідь, як до молитви.

Маємо надію, що Валентина Гаврилівна Виродова-Готье і надалі полонитиме увагу глядача новими творами та мистецькими здобутками, що її живописна галерея поповниться новими цікавими образами.

Віра Кулеба-Барінова

*член-кореспондент АМУ, професор НАОМА,
народний художник України*

Щастя бути з Василем Івановичем Гуріним (До 70-річчя від дня народження)

Можливо, комусь дещо може видатись і не так, а я напишу все, що про нього знаю. А знати цю дивовижну людину з 1959 року то, гадаю, не мало.

Липень місяць, сухий, вітряний. Літали білі метелики. Це насіння з тополь, їх чимало по вул. Смирнова-Ласточкина, 20. Прилипали до облич, сідали біля самого входу в Київський художній інститут. Метушня. Одні збираються від'їжджати на літню практику до Канева. Там ще з до війни — база художнього інституту. Пізніше я бачила у хаті однієї жіночки етюд Т.Н. Яблонської. А ми, закінчивши художні училища і художню школу, з'юрилися біля приймальної комісії. Хто звідки. Кияни знали один одного, вони з Республіканської художньої

школи. Ці, серед них і Василь Гурін, — з Криму. Невисокий, худорлявий, з великою чорною кучерявою шевелюрою та веселими відкритими очима. Поруч, як ото Штепсель і Тарапунька (гумористи в ті часи популярні), Віктор Білик і Василь Гурін. Поруч вони й писали на третьому поверсі оголений чоловічий торс при вступі з живопису. Полотно у Василя більше. Не дуже тоді виміряли розміри полотен, не ставили номери для конспірації. Просто прізвище і печатка КДХІ. Запам'ятала — Гурін, Білик, Марченко, Волненко, Ванштейн, Козлов. Небагатох з нас прийняли на І живописний. У 1965 році його закінчили тільки дванадцяттеро чомусь. Того 1959 року був перший набір на мистецтвознавчий, на вечірній живописний і педфак. Усі ми — діти війни. А учителі наші — фронтовики, і дехто з молодих випускників повоєнних — В. Виродова-Готье, Л. Вітковський, В. Чеканюк. Часи ті наші студентські запам'ятались не тільки нам. Адже вабила якась сила знань, сила залічити рани землі і серцець від страшної війни 1941—1945 рр.

Василь Гурін народився 18 березня 1939 року в Первомайську, це Крим. Я там не була, хоч усі друзі Василя, проїжджаючи машинами

В. Гурін. Низький уклін Вам, мамо.
П., о. 1994

В. Гурін. Мій сон. Батько повернувся.
П., о. 1973

близько Первомайська, кажуть, сигналять, бо люблять цього талановитого художника. Тому й щастя бути і творити поруч з такою оригінальною людиною. Там жила, — а тепер вже й могила її — мати Марфа Володимирівна Гуріна. А батько Іван Гурін — десь у братській солдатській та на полотнах сина Василя. Дитя не пам'ятає, мале ще було, як відірвав батько від себе його рученята, поцілував і залишив стояти біля мами. Малює, малює Вася Гурін батька і матір. Малює того солдата, тих дітей і матерів, ті сльози на червоних від цвіту маків та бетонних чи мармурових пам'ятниках.

В. Гурін. Наше дитинство. П., о. 1994

А вони стоять у кожному селі. Навіть у тій чорнобильській зоні, покинуті людьми. Страшно, бо забуваються людською Пам'яттю не тільки імена солдатів, а й сама Святість життя. Ціле покоління тепер сивоголових, хворих дітей війни, до яких належить і художник Василь Гурін, увіковічили ту Пам'ять своїх батьків не тільки в піснях і пам'ятниках, картинах і поемах, а у житті теперішніх і майбутніх поколінь. Гурін Василь Іванович Божим даром та працьовитістю створив і творить ту картину свого покоління, яка увійшла до скарбниці образотворчого мистецтва.

Учився рисунку, живопису, вдосконалювався у розумінні композиції у художника М. М. Писанки, свого учителя. Без батька, без материнської допомоги успішно закінчив Сімферопольське училище в 1959 р. і вступив до КДХІ на I курс живописного факультету.

Пам'ятаю те липнeve літо з білими пелюсточками чи цвітом, яке відлітало від тих дерев. Прийняті, зараховані, навчайтеся, малюйте! А часи то були які? Кого і для кого готувала держава в художньому нашому інституті? Ідеологів, будівників світлого майбутнього комунізму. Нам обіцяли через десять років жити в тому комунізмі. Який той комунізм? Та ми й не думали, ми просто малювали, бо любили до безтями те малювання. Ми жили ним, вибраним нами шляхом. Тепер, згадуючи ті роки, порівнюємо з життям і навчанням наших онуків, згадуємо своїх учителів. А учили нас малюванню класики мистецтва. На I курсі — І. Н. Штільман разом з молодого випускницею живопису В. Г. Виродовою-Готье, композицію вів О. Г. Будніков, рисунок — О. І. Сиротенко. Вимоги учителів були високими. Не забуду першу композицію Васи Гуріна: похорони, вірніше перенесення тіла Т. Г. Шевченка на Чернечу гору

в Каневі. Темні схили гори, червоні стяги на труні, виразні образи молодих людей, на плечах яких лежав великий Кобзар. Ескіз дістав високу оцінку (О. Г. Будніков захистив дисертацію у Ленінграді за виконаними нами ескізами).

Поїздку нашу до Канева на літню практику не забути. Везли нас по Дніпру майже цілу добу баржою. Ще не було Канівського моря. Ми захоплювались широким Дніпром і берегами, на яких жили ще не затоплені села. Сиділи, притулившись одне до одного літньої ночі, спостерігали, як падали зірки у воду Дніпра, робили начерки. Фотоапаратів не було ні в кого. Майбутні художники: графіки — це Вася Скаканді, Вася Перевальський, Юра Логвин, Льоня Пригода та інші; педфак — Вітя Клименко, Вітя Задорожний, Володя Житуленко, усіх вже не перерахувати. Канів — наша база, яка виховала не одне покоління художників любов'ю до своїх людей, землі, побуту, моралі, до великого мистецтва. Ми жили однією сім'єю — молодість і наші учителі. Разом прагнули досягти найбільших знань у тому малюванні. Перегляди робіт з літньої практики, виконаних етюдів, начерків проходили, як свято. Не вистачало аудиторій, коридорів, актового залу для виставлених студентських робіт. Прискіпливо придивлялись до них кафедри, особливо кафедра марксизму-ленінізму. Так, це були ті часи. А ми малювали дійсність, шукали себе в ній.

Тепер із фондів НАОМА (колишній КДХІ) дістаємо ті кращі академічні завдання, твори тих часів. Натурник у ракурсі Василя Гуріна, або красивий портрет у червоній кофті, виконаний на II курсі, керівником якого був К. Д. Трохименко. А ті етюди з Криму, де світиться

сонце на дахах будівель! Це — досягнення майстерності в живопису Василя Гуріна, і не тільки його, а й тих класиків, які будуть взірцями для усіх поколінь. У кабінеті кафедри живопису і композиції, якою завідує Василь Гурін, постійно діє змінювана виставка творів класиків з нашого “золотого” фонду: Т. Яблонської — учениці Ф. Кричевського; К. Трохименка, А. Костецького, В. Пузиркова, Т. Голембієвської, В. Виродової-Готьє і нових, котрі поповнюють школу найпрекраснішого виду мистецтва — живопису. Колір, композиція, радість і майстерність — узяв Василь Гурін своїм талантом і

В. Гурін. А льон цвіте. П., о. 1977

Божим даром усе найкраще із цього джерела мистецького та доповнює уже своїм.

Доповнює не тільки як митець, але й як педагог, громадський діяч. Наділений людяністю, добротою, чудовим голосом, умінням організувати навколо себе друзів, студентів. Не пам'ятаю жодної виставки, де б не експонувалися твори колись молодого художника, тепер академіка, професора, керівника майстерні живопису, народного художника України.

Ми всі захоплюємося творами Василя Гуріна, бо вони пропущені через його душу і серце. Вони народжені ним. Він постійно у пошуках того мистецтва, яке ще не знайшов і не знайде жодний найгеніальніший творець. Тільки сам Бог є творцем краси людської душі, а мистецтво без душі не є мистецтвом. Ремесло, чи майстерність, чи школа малювання, чи талант, яким Бог наділяє людину, може називатись художнім твором, а виконавець художником. Тому й притягує чимось твір мистецтва, та картина намальована, народжена людиною. Яка вона? Хто є суддя її значущості?

З народження людина тягнеться до краси, до невідомого, до нового, пізнає себе в собі. Індивідуальність. Отож і є таким наш Василь Іванович Гурін. Знаю, як нелегко, як боляче, до фізичного відчуття, відбувається таємничість народження картини, навіть невеличкого етюдика, начерка. Як жінка, знаю по народженню дитини. Ніби те саме і з малюванням. У цьому і таємничість, в цьому і краса. Кожне народжене в ті часи, в тій країні, на тій землі, матиме відбиток того часу. Так і художник Василь Гурін, якому виповнилося, мало чи багато, сімдесят років живе (дай Боже, ще жити й творити), вималював і малює наш час. А його учні, його син і онуки (має тепер двоє правнуків), доповнюють і примножують ту скарбницю мистецьку.

Про художника Василя Гуріна можна писати не одну книгу. Гадаю, так і буде. Він на це заслуговує, бо — малює.

В. Гурін. Чорне сонце 33-го.
П., о. 1993

*Ровесниця і колега по мистецтву
Віра Кулеба-Барінова*